

Ωριαίο Διαγώνισμα α' τριμήνου
Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη
Γ' Γυμνασίου
Ημερομηνία

Επώνυμο
Όνομα

Α' Ομάδα (να απαντήσετε στις 3 από τις 5 ερωτήσεις)

1. Τα φυσικά δικαιώματα στην πολιτική σκέψη του διαφωτισμού.

2. Ο Καρλ Μάγιερ είναι ένας Γερμανός 24 χρόνων. Το 1769, μόλις τελειώνει τις σπουδές του στα νομικά, επισκέπτεται το Παρίσι. Εκεί μένει πέντε μήνες, από το Φεβρουάριο μέχρι και τον Ιούνιο, και γνωρίζει την πνευματική κίνηση της εποχής. Στη διάρκεια του ταξιδιού κράτησε ημερολόγιο με τις εντυπώσεις του. Αποσπάσματα από το ημερολόγιο αυτό διαβάζουμε παρακάτω. Μπορείτε να συμπληρώσετε τα κενά που υπάρχουν;

22 Μαρτίου, νωρίς το πρωί. Γράφω καθώς τρώω πρωινό. Η πρώτη ανοιξιάτικη μέρα. Ύστερα από τόσες μέρες βροχή και χιονόνερο, η πρώτη μέρα με ήλιο. Χθες, από τις πέντε μέχρι τις οκτώ το απόγευμα, ήμουν στο σπίτι της μαντάμ ντ' Αλμπέρ, μιας αριστοκράτισσας. Ήταν μαζεμένοι εκεί κρατικοί αξιωματούχοι, δικαστές, στρατιωτικοί, διπλωμάτες, οι πιο εκλεκτοί άνθρωποι των γραμμάτων. Την περισσότερη ώρα συζητούσαμε για το _____ και τις απόψεις του για την _____. Όλοι συμφωνούσαν ότι για κάθε άνθρωπο η θρησκεία είναι μια _____ υπόθεση. Λίγο πριν φύγουμε ήρθε ο Πιερ. Κρατούσε έναν τόμο από την _____ που βγάζουν ο Ντ' Αλαμπέρ και ο _____. Όλοι μας αρχίσαμε να ξεφυλλίζουμε με μεγάλο ενδιαφέρον αυτό το βιβλίο. Θα ήθελα να είχα λεφτά για να μπορέσω να αγοράσω μερικούς τόμους, να τους πάρω μαζί μου γυρίζοντας πίσω.

3. Να περιγράψετε τον τρόπο πολιτειακής οργάνωσης των Η.Π.Α όπως καθορίστηκε από το σύνταγμα του 1787.

4. Ποιες ήταν οι μεταρρυθμίσεις που προέκυψαν κατά την πρώτη φάση της γαλλικής επανάστασης ; Να απαντήσετε επιγραμματικά.

5. Ποια γεγονότα επιβεβαιώνουν το χαρακτηρισμό της δεύτερης φάσης της γαλλικής επανάστασης ως φάση της τρομοκρατίας ;

Β' Ομάδα (Να απαντήσετε στις 2 από τις 4 ερωτήσεις)

1. Να σχολιάσετε το παρακάτω κείμενο αναφέροντας παράλληλα την επίδραση που άσκησαν οι Διαφωτιστές στο θέμα της Θρησκείας.

Κάθε άνθρωπος που διώκει το συνάνθρωπο και αδελφό του γιατί δε συμφωνούν οι γνώμες τους είναι ένα τέρας [...]. Αυτή η φριχτή διχόνοια, που κρατάει εδώ και αιώνες, μας διδάσκει [...] ότι πρέπει [...] να μη δίνουμε σημασία ο ένας στα λάθη του άλλου? το μεγαλύτερο κακό για την ανθρωπότητα είναι η διχόνοια, και μια μόνο γιατρεία υπάρχει: η αμοιβαία ανοχή. Δεν υπάρχει άνθρωπος που να μη συμφωνεί μ' αυτή την αλήθεια [...]. Αν υπήρχε τρόπος να σκεφτεί κανείς πάνω στη θρησκεία [...], θα καταλάβαινε πως όλοι μας πρέπει ν' ανεχόμαστε ο ένας τη γνώμη του άλλου, γιατί είμαστε όλοι αδύναμοι, ασυνεπείς και αλλάζουμε εύκολα γνώμη.

Βολτέρος, Φιλοσοφικό λεξικό (λήμμα για την ανεξιθρησκία), έτος 1764. 2. Να σχολιάσετε συγκριτικά τα παρακάτω κείμενα (πού συγκλίνουν, πού διαφέρουν;):

α. Οι απόψεις του Τζον Λοκ

Αν ένας ηγεμόνας χρησιμοποιεί την εξουσία του εναντίον του λαού του [...], τότε ο λαός έχει το δικαίωμα να τον αντιμετωπίσει με βία. Ο σωστός τρόπος για να αντιμετωπιστεί η παράνομη βία της εξουσίας είναι η βία.

Δύο δοκίμια περί διακυβερνήσεως (1689).

β. Οι απόψεις του Ζαν Ζακ Ρούσο

Οι φορείς της εκτελεστικής εξουσίας δεν είναι αφέντες του λαού, μα υπάλληλοι του. Ο λαός πρέπει να μπορεί να τους διορίζει και να τους απολύει όποτε θέλει. Δεν υπάρχει θέμα να συμβληθούν με το λαό, πρέπει να τον υπακούουν.

Το κοινωνικό συμβόλαιο (1762)

3. Να σχολιάσετε την παρακάτω εικόνα που απεικονίζει γελοιογραφικά τη γαλλική κοινωνία πριν την έναρξη της γαλλικής επανάστασης εμπλουτίζοντας το σχολιασμό με τις ιστορικές σας γνώσεις .

4. Να σχολιάσετε το παρακάτω κείμενο. Ποια πολιτειακά κείμενα της εποχής του επηρέασε;
«Υπάρχουν σε κάθε κράτος τρία είδη εξουσίας: η νομοθετική, η εκτελεστική που εξαρτάται από το δίκαιο των εθνών (εκτελεστική εξουσία), και η εκτελεστική που εξαρτάται από το αστικό δίκαιο (δικαστική εξουσία). [...] Δεν υπάρχει ελευθερία όταν συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο ή στο ίδιο διοικητικό σώμα, η νομοθετική με την εκτελεστική δύναμη [...]. Δεν υπάρχει, επίσης, ελευθερία αν η δικαστική δύναμη δεν είναι χωρισμένη από τη νομοθετική και την εκτελεστική. [...] Όλα θα ήταν χαμένα αν ο ίδιος άνθρωπος ή το ίδιο σώμα [...], ασκούσε τις τρεις αυτές εξουσίες».

Μοντεσκιέ Το πνεύμα των νόμων (1748).